

ANALYTIK, PLUKOVNÍK PETER ŠVEC: **STRATÉGIA ÚTOČENIA. ČO RADÍ** **STARODÁVNA MÚDROŠŤ SUN-TZU? 4. ČASŤ**

- CZ24 News | 11. února 2021

Pokračujem 4. časťou z trinástich zo seriálu múdrostí staročínskeho Majstra Sun. Tento originálny autorský preklad z roku 1996 poskytujem pre Inštitút sociálno-ekonomických otázok, pre Armádny magazín v Hlavných správach a pre všetky médiá, presadzujúce slobodu slova, ktoré si ho osvoja. Je určený pre všetkých múdrych vlasti oddaných Slovákov bez ohľadu na národnosť, ktorí chcú pochopiť, čo znamená stratégia, teda aj pojem zdravý sedliacky rozum.

Aká geniálna a praxou overená bola už prvá veta a prvý odsek v predchádzajúcej 3. kapitole. Nesmierne množstvo panovníkov v celej histórii ľudstva sa usilovalo preniť vojnu čo najskôr na územie nepriateľa alebo suseda, aj za cenu preventívnych výprav, pretože nič nie je z politicko-strategického hľadiska hodnotené lepšie, ako umenie zachovať svoju vlasť nedotknutú, alebo čo najmenej poškodenú. Okrem toho, koľkí panovníci radšej volili vstup do koalície a podrobenie sa agresorovi na jeho výpravách do iných končín, než aby dovolili spustošenie krajiny a zničenie armády v nevýhodnej situácii.

Za vrchol vojenského umenia Sun-Tzu presne v súlade s moderným manévrovým prístupom k vedeniu vojny považuje podrobenie si nepriateľa bez boja, narušenie zámerov nepriateľa (čo nazýva útokom na jeho stratégiu), čiže odhalenie a narušenie jeho strategických cieľov, zabránenie ich dosiahnutiu narušeniu ich spojenectiev atď. Na všetko by sme našli historické či už v Napoleonských vojnách, v obidvoch svetových vojnách, alebo hoci aj v poslednej balkánskej vojne (písané v roku 1996). Príklad máme aj v slovenskej histórii maďarskej agresie v marci 1939, keď už len samotný ozbrojený vzdor Slovákov bez armády tak prekvapil maďarských agresorov, že úplne rozvrátil ich

zámery rýchleho postupu a obsadenia celého Slovenska a demoralizoval chuť maďarských vojakov pokračovať v boji. Svojou mierou k tomu prispela aj falošná a nerealistická propaganda a z nej vyplývajúca psychologická príprava vojakov.

Týmito a ďalšími úvahami sa Sun-Tzu stáva zakladateľom vojenských vied a umení, vrátane operačného umenia. Dokazuje nezmyselnosť nátlakového spôsobu vedenia vojny za cenu obrovských obetí s neadekvátnymi výsledkami, čo bolo príznačné pre veľa armád všetkých historických období aj v čase 2. svetovej vojny. Prijateľný výsledok vojny je pre Sun-Tzu rovnaký, ako pre dnešných aj historických „manévristov“: čo najvyšší zisk za čo najnižšie náklady.

Jeho umenie použitia vojsk úspešne využili nespočítateľné množstvá bojovníkov za slobodu, revolucionárov, kontrarevolucionárov aj teroristických skupín, vrátane ich oponentov na všetkých kontinentoch. Nie je pritom dôležité, či vedome využívali autorove zásady, ako to bolo v prípade Mao-Ce-Tunga, alebo na tieto zásady sami prišli. Aj keď Sun-Tzu nepriamo preferuje útok, čím ho, vyjadrené v dnešnej terminológii, stavia do polohy hlavnej formy vedenia bojovej činnosti, vyzýva na ústup v prípade, ak by útok spôsobil katastrofálne dôsledky pre armádu. Priamo nabáda na rozvážny prístup v každej situácii.

Vymenovaním spôsobov, ktorými by panovník mohol spôsobiť armáde katastrofu, Sun-Tzu ukazuje na potrebu vyhnúť sa nekompetentným zásahom do výkonu bojovej činnosti zo strany politického vedenia štátu (pozn.: pozrime sa na činnosť nemúdreho modroknižkového vedenia Slovenska v súčasnosti), ale nepriamo ukazuje na potrebu jasného vymedzenia kompetencií a rozdelenia politickej a vojenskej zodpovednosti.

Záverečnými úvahami tretej kapitoly apeluje na potrebu jednoty ozbrojených síl a politického vedenia spoločnosti, na nevyhnutnosť, aby vojaci študovali a ovládali vojenské vedy, stratégiu, operačné umenie a taktiku, ale aj na užitočnosť poznania tak vlastných bojových možností, silných stránok a slabín, ako aj tých istých kvalít a nedostatkov nepriateľa. Nepriamo hovorí o potrebe nepreceňovať seba a nepodceňovať nepriateľa.

SUN-TZU

VOJENSKÉ UMENIE

Štvrtá kapitola

VÝCHODISKÁ

V starých časoch sa skúsený bojovník stal nepremožiteľným a potom vyčkával na zraniteľnú chvíľku nepriateľa. Nepremožiteľnosť závisí odo mňa, ale zraniteľnosť nepriateľa závisí od neho. Z toho vyplýva, že tí, ktorí sú vo vojne ostrieľaní, sa urobia nepremožiteľnými, ale nemôžu spôsobiť, aby bol určite zraniteľný nepriateľ. Preto môžeme povedať, že môžeš vedieť ako vyhrať, ale nemusí sa Ti to nevyhnutne podariť.

Keď nemôžeš poraziť nepriateľa, bráň sa a keď môžeš, útoč naňho. Každý sa bráni, keď je jeho sila nerovnocenná a útočí, keď je prevládajúca. Tí, ktorí sú ostrieľaní v obrane sa skryjú tak, akoby sa pod zem prepadli. Tí, ktorí sú ostrieľaní v útočení sa zjavia tak, akoby z neba spadli. Takto sú schopní aj sa brániť, aj získať úplné víťazstvo.

Predpovedať také víťazstvo, ktoré dokáže aj obyčajný muž, nie je vrcholom umenia. Ani to, ak si všeobecne uznávaný za odborníka a triumfuješ v bitke, pretože zodvihnúť jesenné lístie si nevyžaduje veľkú silu; schopnosť rozlíšiť Slnko od Mesiaca nie je skúškou zraku; to, že počuješ úder hromu, nedokazuje dobrý sluch.

V starých časoch tí, ktorých volali ostrieľanými vo vojne, premohli ľahko poraziteľného nepriateľa. A preto víťazstvá vyhraté majstrom vojenského umenia mu nezískajú ani uznanie za múdrosť, ani zásluhu za odvahu. Pretože on svoje víťazstvá dosahuje bez omylu. Neomylne vytvára istotu víťazstva, poráža vopred porazeného nepriateľa. Zručný veliteľ si preto vytvára pozíciu, v ktorej nemôže byť porazený a nevynechá žiadnu príležitosť na to, aby premohol nepriateľa.

Víťazná armáda vždy vyhľadáva bitku, ak jej plány ukazujú, že víťazstvo je možné, zatiaľ čo armáda odsúdená na porážku bojuje v nádeji na víťazstvo, ale bez akéhokoľvek plánovania. Tí, ktorí sú ostrieľaní vo vojne, si svoje zručnosti pestujú a prísne sa pridržiavajú zákonov a pravidiel. Ovládanie úspechu je teda v ich moci.

Existujú nasledujúce prvky vojenského umenia: prvým je meranie priestoru, druhým je hodnotenie množstva, tretím sú výpočty, štvrtým sú porovnávania a piatym sú vyhliadky na víťazstvo. Meranie priestoru je odvodené od povrchu terénu. Množstvo je odvodené od merania, čísla z množstva, porovnaní z čísel a víťazstvo z porovnaní. Víťazná armáda je potom ako jeden „ji“ (pozn.: asi 12 kg, ktoré zodpovedali váhe striebra, meranej z protiváhy asi 115 tisíc zrníek prosa) meraný oproti zrnu a porazená armáda je ako zrnko, merané oproti jednému „ji“.

Východiská sú predpokladom toho, že víťazný generál je schopný vyburcovať vojakov do boja, s účinkom prirovnaným k zadržiavanej vode, ktorá sa po náhlom uvoľnení rúti do bezodnej priepasti.

Azda netreba zdôrazňovať strategickú neschopnosť neuveriteľne veľkej časti súčasných vládcov po celom svete, aj domácich. Pokračovanie v ďalšej časti.

Písané pre „Knižnica obrancov slovenskej vlasti“ (www.oziseo.sk)

Autor: Peter Švec